يدەيالىق سىننان ئۇتىپ، سىياسىي تاباندىلىقتى شىڭدادى

(باسى 1 - بەتتە)

نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ورىستەتلىگەن- نەن بەرى، ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق سىياسىي كەڭەس ورگانى پارتىيا باشىلىق گرۇپپاسى باشتان - ئاياق سىياسىدى دارىپەۋدى ئىبرىنشى تالاپ، "ھەكىنى قورىغاۋ"دى ورىنداۋدى ھەك ۋلكەن سىياسىي، ھەك ماڭنزدى سىياسىي ئەتارتىپ جانە سىياسىي قاعيدا ھەتپ، پارتىيا قۇرۇلىسىن شىنايى كۆشەيتپ، ورگان پارتىيا ياچەيكاسىنىڭ "ئۇش جين، ئىبر ساباعىن" قاتاڭ، شىنايى، ويداعدداي يگەرىپ، 25 رەت توپتىق ۇيرەنۇ وتكىزدى.

ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق سىياسىي كەڭەس كەڭسەسى كادرلار باسقارماسىنىڭ باستىعى لىۋ بيىڭچيك مىنالاردى ئىبلدىردى: نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ارقىلى مەن تەرەڭ، تىڭعىلقتى پارتىياللىق شىنعۇدان ئۇتتىم، ۇيرەنۇ - تاربىيە، تەكسەرۇ - زەرتتەۋ، ماسەلەلەردى قاداعالاۋ، رەتتەۋ - تۇزەتۇدى تىياناقتاندىرۇ بارىسىندا يدەياداعى شاڭ - توزاڭدى ونان ارى قاعىپ - سىلكىپ، سىياسىداعى تاباندىلىقتى شىڭدادىم. بۇدان كەيىن نازارىمدى باس نساناعا شوعىرلاندىرىپ، ناقتى ارەكەتىممەن نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيەنىڭ تابىستارىن ايگىلەيمىن.

ماۋ زىمىننىڭ بايىرعى تۇراعىندا ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق بازار باقىلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ جالپى پارتىيالى كادرلارى نارت قىزىل پارتىيا تۇى الدىندا پارتىياعا كىرۇ سەرتىن بىرگە قايتالاي ەسكە ئتۇسىرپ، توڭكەرىستىك قۇرباندارىدىڭ شۇعىلالى ئىزىن ەسكە الىپ، كومۇنيستەردىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشىن سەزىندى.

نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ورىستەتلىگەن- نەن بەرى، ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق بازار باقىلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسى "تاريحتى ەسكە الىپ، اۋەلگى ماقساتقا ورالۇ"، "قىزىل بازالاردى ەكسكۇرسىيالاپ، توڭكەرىستىك قۇرباندارىدى ساعىنا ەسكە ئتۇسىرۇ" سياقتى ارناۋلى تاقىرىپتىق تاربىيەلەردى ۇيىمداستىرىپ، ورىستەتپە، قالىڭ پارتىيالى كادرلاردىڭ توڭكەرىستىك اۋەلگى ماقساتتى قايتالاي ەسكە تۇسىرۇنە، بورىشتى، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۆشەيتۇنە مۇمكىندىك جاسادى، كوپشىلىكتىڭ "ئتورت سەنىم"ى اناعۇرلىم بەكەمەدەدى.

تولىقسىز ساناقتا قاراعاندا، قازىرگە دەيىن 1 - توپتا نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيەگە قاتىناسقان تاراۋلار، ورىندار 5830 رەت ارناۋلى تاقىرىپتىق تاربىيە ورىستەتكەن، 220 مىڭ ادام - رەتتەن استام پارتىيالى كادر تاربىيە قابىلداعان.

■ نانىم نەگزىن بەكەمدەپ، مۇرات - سەنمەدى بەكەمدەدى

بىرنەشە كۇننىڭ الدىندا ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق وقۇ - ئارتۇ مەڭگەرمەسى جازعى دەمالىس كىتاپ وقۇ قىيمىلى ۇيىمداستىرىپ، پارتىيالى كادرلاردى ماڭنزدى، ۇيرەنۇگە ئتىستى مازمۇنداردى زەرتتەپ وقۇعا ۇيىمداستىردى، ولار وزدەرىنىڭ يدەيالىق قىزمەت ئىس جۇزىندىگىمەن بىرلەستىرىپ، تانىم - اسەرىن كوسىلە سويلەپ، العان اسەرى مەن تۇسىنىكتەرى جونىندە پىكىر ئۇستىرىپ، پارىقتاردى، جەتەرسىزدىكتەردى تاۋىپ، تەكسەرىپ ورتاعا قويىپ، قۇلشىنۇ بەتالىسىن ايقىندادى.

ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق وقۇ - ئارتۇ مەڭگەرمەسى يدەيالىق - ساياسي قىزمەت باسقارماسىنىڭ جانار زاكەن پىكىر ئۇستىرۇدا بىلاي دەدى: "ۇيرەنۇ، تالقىلاۋ جانە پىكىر ئۇستىرۇ، تەكسەرۇ - زەرتتەۋ جانە قاداعالاۋ ارقىلى 'كەزىندە نە ئۇشىن پارتىياعا كىرگەنىمىزگە، قازىر پارتىيادا نە ىستەپ جاتقانىمىزعا، مۇنان بىلاي پارتىيا ئۇشىن نە ىستەۋ كەرەكتىگىمىزگە' وي جۇگىرتىپ، يدەيا - ساياسي جاقتان تەرەڭ سىننان ئۆتىپ، ماركسيزمگە نانىممىز، جۇڭگوشا سوتسياليزمگە سەنىممىز ئتىپتى دە بەكەمدەلە ئتۇستى".

شينجياڭ قوعامدىق عىلىمدار اكادەمياسىنىڭ 18 پارتىيا ياچەيكاسى "اۋەلگى ئماتىندى زەرتتەپ وقۇ + ارناۋلى تاقىرىپتىق پىسقتاۋ + پىكىر ئۇستىرۇ، تالقىلاۋ + ساقتىق تاربىيە + ناقتى ورىندى ەكسكۇرسىيالاۋ" تاسىلىن قولدانىپ، ۇيرەنۇ ونىمدىلىگىن ارتتىردى. سونىمەن بىرگە، ماسەلەنى بەتكە الىپ تەكسەرۇ - زەرتتەۋ ورىستەتىپ، ىلگەرىندى - كەيىندى عىلمي زەرتتەۋ قىزمەتى، پارتىيا قۇرىلىسى شىنايى كۆشەيتپ، ورگان پارتىيا ياچەيكاسىنىڭ "ئۇش جين، ئىبر ساباعىن" قاتاڭ، شىنايى، ويداعدداي يگەرىپ، 25 رەت توپتىق ۇيرەنۇ وتكىزدى.

ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق سىياسىي كەڭەس كەڭسەسى كادرلار باسقارماسىنىڭ باستىعى لىۋ بيىڭچيك مىنالاردى ئىبلدىردى: نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ارقىلى مەن تەرەڭ، تىڭعىلقتى پارتىياللىق شىنعۇدان ئۇتتىم، ۇيرەنۇ - تاربىيە، تەكسەرۇ - زەرتتەۋ، ماسەلەلەردى قاداعالاۋ، رەتتەۋ - تۇزەتۇدى تىياناقتاندىرۇ بارىسىندا يدەياداعى شاڭ - توزاڭدى ونان ارى قاعىپ - سىلكىپ، سىياسىداعى تاباندىلىقتى شىڭدادىم. بۇدان كەيىن نازارىمدى باس نساناعا شوعىرلاندىرىپ، ناقتى ارەكەتىممەن نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيەنىڭ تابىستارىن ايگىلەيمىن.

ماۋ زىمىننىڭ بايىرعى تۇراعىندا ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق بازار باقىلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ جالپى پارتىيالى كادرلارى نارت قىزىل پارتىيا تۇى الدىندا پارتىياعا كىرۇ سەرتىن بىرگە قايتالاي ەسكە ئتۇسىرپ، توڭكەرىستىك قۇرباندارىدىڭ شۇعىلالى ئىزىن ەسكە الىپ، كومۇنيستەردىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشىن سەزىندى.

نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ورىستەتلىگەن- نەن بەرى، ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق بازار باقىلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسى "تاريحتى ەسكە الىپ، اۋەلگى ماقساتقا ورالۇ"، "قىزىل بازالاردى ەكسكۇرسىيالاپ، توڭكەرىستىك قۇرباندارىدى ساعىنا ەسكە ئتۇسىرۇ" سياقتى ارناۋلى تاقىرىپتىق تاربىيەلەردى ۇيىمداستىرىپ، ورىستەتپە، ماسەلەلەردى تابۇ ارناۋلى تاقىرىپتىق ئماجلىسىن وتكىزىپ، نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيەدە تابىلعان ئتۇرلى ماسەلەلەردى جاپپاي انىقتاپ، جاپپاي اداقتادى. پارتىيا ۇستاۋىن، پارتىيا قاعيداسىن مۇقيات وزدىگىنەن ۇيرەنۇ، توپتىق ۇيرەنۇ نەگزىندە، ماسەلەلەردى دەن قويا تەكسەرىپ ورتاعا قويىپ، تۇىلۇ تورىكىنىنە تالداۋ جاساپ، 280 رەتتەۋ - تۇزەتۇ شاراسىن العا قويىپ، ماسەلەلەردى قاداعالاۋدا ادامعا، ىسكە، يدەياعا كۇز جەتكىزىپ، ماسەلەلەردى شىنايى كىرىسپ، باتىلدىقپەن شەشتى.

ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق تۇرعىن ئۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەڭگەرمەسى كادرلار باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى لىۋ گوحۇي بىلاي دەپ تانىستىردى: "پارتىيا ۇستاۋىن، پارتىيا قاعيداسىن، پارتىيا ئتارتىبىن، ساياسي ئتارتىپ پەن ساياسي قاعيدانى دەن قويا ۇيرەنىپ، قىزمەت ئىس جۇزىندىگىمەن بىرلەستىرىپ، وزدەرىمەن بايلانىستىرىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىمەن بايلانىستىرىپ، قىزمەتتەپەن بايلانىستىرىپ، ئبىر - بىردەن قاداعالاپ، تالداۋ جاساپ، پارىقتاردى شىكەرىلەي تەكسەرىپ، جايىپ سالىپ، ئوزارا شىن پەيىلمەن ەسكەرتۇ بەرىپ، ساياسي ئتارتىپتىڭ تۇمەنگى شەگىن، ساياسي قاعيدانىڭ قىزىل سىزىعىن ايقىنداپ، پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ يدەيا - ساياسي شاڭ - توزاڭىنان ارىلىپ، تازارۇىنا مۇمكىندىك جاسادى".

"نەگزگى تاقىرىپتىق تاربىيە ئبىر رەتكى رۇحانى تازارۇ بولۇمەن قاتار، مۇنان دا ماڭنزدىسى، ئبىر رەتكى تەرەڭ وزىنە توڭكەرىس جاساۋ بولدى". ۇيرەنۇ ارقىلى رايۇنىمزداعى قالىڭ پارتىيالى كادرلار پارتىيانىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشى جونىندە اناعۇرلىم تەرەڭ تانىمعا جانە سەنىمگە يە بولىپ، مۇرات - سەنمەدى اناعۇرلىم بەكەمدەدى، "اۋەلگى ماقسات" پەن "بورىش"تى قىزمەتتىڭ ئارقايسى بۇىننا ئسكىرىپ، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىنىڭ شينجياڭ تاۋاۋن جازۇعا ئار بەرىپ، اجار قوستى.

رايۇنىمزدىڭ ادەتتەگى جوعارى مەكتەپتەرگە وقۇشى قابىلداۋ قىزمەتى ايقىنادى

بيىل جالپى 183 مىڭ 900 وقۇشى قابىلداندى

ئتىلشىمز جاۋ شيا 9 - ايدىك 2 - كۈنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. ئتىلشىنىڭ ئۆتۈنومىيالى رايۇندىق وقۇ - ئارتۇ مەتىحان ورىنىنان ۇعسۇنىشا، رايۇنىمزدىڭ 2019 - جىلعى ادەتتەگى جوعارى مەكتەپتەرگە وقۇشى قابىلداۋ قىزمەتى 8 - ايدىك 31 - كۈنى ئساتتى ايقاتاعان. ۇعسۇعا قاراعاندا، بيىل بۇكىل رايۇنىمزدا ادەتتەگى جوعارى مەكتەپ مەتىحانىنا تىزىمدەلگەن، قاتىناسقان وقۇشى 221 مىڭ بولىپ، 183 مىڭ 900 وقۇشى قابىلدانعان. مۇنىڭ ىشىندە تولىق كۇرسقا 83 مىڭ 400 ادام، جوعارى دارەجەلى كاسىپتىك مەكتەپكە (ارناۋلى كۇرس) 100 مىڭ 500 وقۇشى قابىلدانعان.

رايۇنىمزدىڭ جەلدە قابىلداۋ قىزمەتى وقۇ - ئارتۇ مينيسترلىگى مەن ئۆتۈنومىيالى رايۇنىنىڭ قاتىستى بەلگىلەمەلەرىن قاتاڭ اتقارىپ، قابىلداۋ جۇمىس باسىندىق قىزمەت گرۇپپاسى "اشق جوعارى مەكتەپ مەتىحانى" جونىندەگى ئتۇرلى وقۇشى قابىلداۋ ساياساتىن قاتاڭ تىياناقتاندىرىپ، ئارقايسى توپ - رەتكە وقۇشى قابىلداۋ قىزمەت مىندەتىن تابسىپەن ورىنداندى. قابىلداۋ بارىسىندا رايۇنىمز جوعارى مەكتەپتەرگە وقۇشى قابىلداۋ اشىق ينجەنەرياسىن ىشكەرىلەي اتقارىپ، شينجياڭ وقۇشى قابىلداۋ رەسمي سايتى، ۇيجىاڭ سياقتىلار ارقىلى وقۇشى قابىلداۋ ۇگىتىن كۇشەيتىپ، قابىلداۋ قىزمەتىنىڭ جاريالىلىعىن جوعارىلاتتى. قابىلداۋ مەزگىلىندە رايۇنىمز تاعى وقۇشى قابىلداۋ جۇمىس باسىندىق اشىق ۇستاۋ كۇنى قيمىلىن ۇيىمداستىرىپ، ئۇرىمجى، سانجى 2 جەردەن جۇزگە جۇىق وقۇشى، اتا - انا، وقىتۇشى ژاكىلدەرىن جانە اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى ژاكىلدەرىن جوعارى مەكتەپكە وقۇشى قابىلداۋ جۇمىس باسىنا شاقىرىپ، جەلدە قابىلداۋ قىزمەتىن ناقتى سەزىندىردى.

قابىلداۋ قىزمەتىندە ئۆتۈنومىيالى رايۇن مەتىحان بەرگەن وقۇشىلارىدىڭ مۇددەسىن شعار ئتۇيىن ەتۇگە تاباندى بولىپ، قىزمەت وتەۋ ساپاسىن شىنايى جوعارىلاتتى. ئۆتۈنومىيالى رايۇنىمزدىق وقۇ - ئارتۇ مەتىحان ورنى قابىلدانىعان مەتىحان بەرگەن وقۇشىلاردى تالاپ جىناۋعا قاتىناستىرۇدى مۇقيات ۇيىمداستىرىپ، مەتىحان بەرگەن وقۇشىلارىدىڭ قابىلدانۇ ورايىن ارتتىرىپ، مەتىحان بەرگەن وقۇشىلاردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن ەك جوعارى ولشەمدە قورعادى. سونىمەن بىرگە، ارىز - ارمان، مالىمدەۋ ارناسىن ىركىلىسىزدەندىرىپ، مەتىحان بەرگەن وقۇشىلاردىڭ اتا - انالارى اڭسى ەتكەن ماسەلەلەرگە سابىرلىلىقپەن تۇسىنىك جاسادى، جاۋاپ بەردى جانە ۇيلەسىمدى ئجون سلتەدى. قابىلداۋ مەزگىلىندە مەتىحان بەرگەن وقۇشىلاردىڭ اتا - انالارىنىڭ اتا - انالارى 11 مىڭ 900 ادام - رەت قابىلداپ، بىلتىرعىمەن سالىستىرعاندا 32% ازايعان؛ جۇمىس ۇستىندە كەڭەس سۇراعان مەتىحان بەرگەن وقۇشىلاردىڭ اتا - انالارى 966 ادام - رەت بولىپ، بىلتىرعىمەن سالىستىرعاندا 37% ازايعان.

كورىكتى مەكەنمىزدى ويداعدداي قورعايىق

ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تاماشا ۇلگىسىن ورناتايىق

□ اقسۇ ايماقتىق سىرتقى ىستەر كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۇشىسى **عۇنچام جۇما**

مەن باي اۋدانى ونباش اۋىلى كونەتۇر قىستاعىندا تۇىلدىم، اتام قىستاقتاعى تاڭداۋلى كومۇنيستىك پارتىيا مۇشەسى، تالاي جىل قىستاق كادرى بولعان، اكە - شەشەم ساۋاتسىز بار ديقان. اتام كونە قوعامنىڭ تالاي جاپا - ماشاقاتىن باستان كەشىرگەن، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتىياسىنا العىس ايتىپ، ۇنەمى جاڭا - كونە قوعامدى سالىستىرىپ، ئبىزدى پارتىياعا العىس ايتۇعا، پارتىيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۇعا، پارتىياعا ىلەسۇگە تاربىيەلەدى. اتامنىڭ ئىنىسى 20 جىلعا جۇىق قىستاق پارتىيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولعان، مىندەت وتەپ تۇرعان كەزىندە از ۇلت پەن حانزۇ ارالاس وقىتىن مەكتەپ بار بولاتىن. مەنىڭ ەسىمدە قالۇىنشا، اينالامىز ئار ۇلت وقىتۇشى - وقۇشىلارى ئوزارا كومەكتەسەتىن، ىنتىماق، دوستىق سۇيىسپەنشىلىككە تولعان، كونەتۇر قىستاعىندا- عى ئار ۇلت قىستاق تۇرعنىدارى تاتۇ - ئتاتتى وتەتىن، ئبىر - بىرىنە دەم بەرىپ، تاماشا تۇرمىسىن بىرگە جاراتقان اسەرلى كورىنىسكە تولى بولاتىن.

كەزىندە بولعان ئبىر ئىس ماعان جانە ئبىزدىڭ اۋلەتىمزگە تەرەڭ ىقپال جاسادى. اكە - شەشەمنىڭ ايتۇىنشا، قىستىڭ قاتاعان ايازدى كۇندەرىنىڭ بىرىندە، ۇ فامىليالى ئبىر وتباسى بالا - شاعاسىمەن قالادان قىستاققا كوشپ كەلگەن، ئبىراق سول كەزدە قىستاقتان ولار وتىراتىن ۇي شىقپاي، مەنىڭ اتام مەن اجەم ىرىقتىلىقپەن ولارعا بىرنەشە اۋىز ۇيىن بوساتپ بەرىپ، ئبىزدىڭ وتباسىمىز بەن ۇ وتباسى وسلايشا كورشى بولعان. سول جىلى قىستا اتام اۋدان قالاشعىنا بازارشىلاپ بارا جاتقان جولىندا كۇتپەگەن جەردەن اۋتوكولىك شىرعالاڭنا ۇشراپ، اۋىلداستار شىيىناعا شۇعىل قۇتقارۇعا اپارادى. سول كەزدە اتاما كوك باۋىرى ئبولىنىپ كەتكەن دەگەن دياگنوز قويىلىپ، وتە حاۋىپتى جاعدايدا قالعاندىقتان، كوپ مولشەردە قان قۇيۇ قاجەت بولادى. قاتىناس جانە حابارلاسۇ شارتىنا جاعدايى شەكتى بولعاندىقتان، قان تىيىسايكەس كەلەتىن ۇيدەگىلەرمەن دەر كەزىندە حابارلاسۇ مۇمكىن بولماي، اتامنىڭ ومىرىنە حاۋىپ تونەدى. سول ارادا تۇرعان اۋىلداستاردىڭ قان تىيىسى دە سايكەس كەلمەيدى، بازارعا بىرگە بارعان سۇڭ لايشين دەگەن ازاماتتىڭ عانا قان تىيىسى سايكەس كەلەدى، ول ئبىزدىڭ كورشىمىزدىڭ ئىنىسى ەكەن. سۇڭ لايشين ئلام دەمەستەن، بىلەگىن ئتۇرىپ اتاما قان بەرەدى. وسى حانزۇ ازاماتتىڭ دىستىق قانى اتامنىڭ قان تامىرىنا اعىپ كىرگەنىنەن كەيىن، ەسىنەن تانىپ جاتقان ول كوزىن اشادى! ساۋىققانىنان كەيىن، اتام 30 جىلعا جۇىق ساۋ - سالامات ئومىر ئسۇردى، ئبىزدىڭ وتباسىمىز بەن ۇ وتباسى دا جاقسى كورشى بولدىق. ئبىزدىڭ وتباسىمىزداعىلار كۇنى بۇگىنگە دەيىن سۇڭ لايشيننىڭ اجالعا اراشاشى بولعانىن مەيىرىن ەستەرىنەن شعارمادى.

ۇلكەندەردىڭ ىقپالىندا، وقۇ جانە قىزمەت بارىسىندا كوپتەگەن ئار ۇلت دوستارىمىمەن تانىستىم، ولاردىڭ اراسىندا ەك جاقسى كورەتىن 2 حانزۇ دوسىم بولدى، بىرەۋىنىڭ اتى تيان ىنىپيك، ەندى بىرەۋىنىڭ اتى تيان حايحۇا، قازىر ولار جەكە - جەكە گانسۇدىڭ نيڭشيان اۋدانىندا جانە سىچۋاننىڭ چىڭدۇىندا قىزمەت ىستەيدى، مەنىڭ ورتا مەكتەپ كەزىمدەگى دوستارىم. ئبىز ۇشەۋىمىز ئۇش جەردە تۇرعانىمزبەن، ئبىراق ۇاقىتتىڭ سىنىنان وتكەن دوستىعىمىز كۇننەن - كۇنگە تەرەڭدەدى. ۇشەۋىمىزدىڭ وتباسىمىزداعىلار ئوزارا تانىسادى، ۇنەمى بارىس - كەلىس جاساسىپ تۇرادى، ئبىزدىڭ جۇبايلارىمىز بەن بالالارىمىز ۇشەۋىمىزدىڭ دوستىعىمىزعا سۇيىنەدى.

مەنىڭ 2 قىزىم دا ئار ۇلت دوستارىمەن دوستاسۇدى وتە جاقسى كورەدى. ۇلكەن قىزىمنىڭ ەك جاقىن دوسى ۇداموۇ دەگەن موڭعۇل بويجەتكەن؛ كىشى قىزىمنىڭ ەك جاقىن دوسى لەي زىيىڭ دەگەن حانزۇ بويجەتكەن. بالالارىمنىڭ وزگە ۇلت بالالارىمەن شنايى دوستىعىن كورىپ، مەن "ۇشتىڭ ئبىر - بىرىنەن ايرىلا الماۋ"ى دەيتىنى ىستەرىنە ئتىپتى دە تەرەڭ تانىمعا يە بولدىم.

شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتىيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شنايى قامقورلىعىندا، شينجياڭعا كومەكتەسكەن ولكە - قالالاردىڭ كۇش سالا كومەك كورسەتۇىندە، شينجياڭداعى ئار ۇلت حالقى قۇلشىنا كۇرەس جۇرگىزۇ ارقىلى بالدان ئتاتتى تاماشا تۇرمىس كەشىرىپ، ئبىز ۇلتتار ىنتىماعى دوستىعىنىڭ ىستىق مەيىرىنە تولى ۇلى شاڭىراقتا باقتىتى تۇرمىس كەشىرۇدەمىز. پارتىيانىڭ نۇر - شۇعىلالىسىنا بولەنىپ ەرجەتكەن پارتىيالى كادر رەتىندە، مەن ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تاماشا ئداستۇرىن ىرىقتىلىقپەن جالعاستىرىپ، پەرزەنتتەردىمە، اينالامداعى بۇقاراعا ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ تاماشا ۇلگىسىن ورناتىپ، ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ حيكايالىن ويداعدداي بايانداپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىعى باس نساناسىن جۇزەگە اسىرۇ جولىندا ئوز ۇلەسىمدى قوسامىن.

باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى: جوعارى ساپالى دامۇدىڭ ەنەرگيا جاڭابىن قۇلشىنا جازۇدا

(باسى 1 - بەتتە)

علىم - تەحنيكا ارقىلى ونىمدىلىكتى جوعارىلاتىپ، ەلدىڭ الدىندا جۇرەتىن باتىلدىقپەن جانە نزدەنىس جاساۋ رۇحىمەن مۇناي - گاز بارلاۋ، ئوندىرۇ بارىسىندا جولىققان كەدەرگىلەردى ۇزدىكسىز تالقاندىپ، باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىنىڭ قيىندىقتاردى ەڭسەرە وتىرىپ، ۇزدىكسىز العا باسۇىنا مۇمكىندىك جاسادى.

مۇناي الۇ 2 - زاۋودى — باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىنىڭ قويۇ مۇناي وندىرىتىن نەگزگى مايدانى، 700 نەشە قۇدىقتىڭ 90%تەن استامى تۇگەلدەي سۇيىلتۇ ارقىلى ئوندىرىس جۇرگىزىدى. جۇىقتا مۇناي الۇ 2 - زاۋودى وندىرگەن مۇناي 50 ميللىون تونناعا جەتكەلدەن ئوتىپ، ەرەكشە تەرەڭدىكتەگى، ەرەكشە قويۇ مۇنايدىڭ تۇراقتى ونەركاسىپتىك ئوندىرىلۇىن جۇزەگە اسىردى، بۇل ەلىمىزدىڭ ەرەكشە تەرەڭ، ەرەكشە قويۇ مۇناي قورىن اشۇىندا جانە مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇدە ماڭنزدى مانگە يە.

تالاي جىلدان بەرى، باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىنىڭ مۇناي - تابيعي گاز بارلاۋى ىركەس - تىركەس ئبىر قىدىرۇ ۇلكەن سەرپىلىستەرگە قول جەتكىزىپ، "اجال تەڭىزى"نىڭ ىلگەرىندى - كەيىندى تارىم وزەنى مۇناي الابى، شۇنبەي مۇناي - تابيعي گاز الابى سىندى ميلليارد تونناعا 2 ۇلكەن كومىر قىشقىل تۇزدارى جىنىستى مۇناي - تابيعي گاز الابىن بايقاپ، ەلىمىز بويىنشا ەك ۇلكەن ەرتەدەگى ترشىلىك توبىنا ئتان تەڭىز فازالىق كومىر قىشقىل تۇزدارى جىنىستىنىڭ قۇىىنداعى مۇناي - تابيعي گاز الابىن قۇرىپ، مەملەكەتكە جىنى 100 ميللىون تونناعا استام مۇناي، 24 ميلليارد 500 ميللىون تەكشەمەتردەن اساتىن تابيعي گاز ۇىندى.

2017 - جىلى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى مۇناي الابى كاسىپورىندارىنىڭ ىشىندە ەك الدىمەن "ايازدى قىس مەزگىلى"نەن ئوتىپ، تيجاراتتا زيان شەگۇدەن پايدا تابۇعا ئوتۇدى جۇزەگە اسىردى. 2018 - جىلى بارلاۋ جەتىستىكتەرىن ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، تيجارات پايداسى سايكەس مەزگىلدەگدەن 3 ميلليارد 400 ميللىون يۇان ارتتى؛ پايدا مەن زياندى تەڭگەرەتىن مۇناي باعاسى سايكەس مەزگىلدەگدەن 3 دولىلار تومەندەپ، تاريحتاعى ەك تومەنگى رەكوردتى جاراتتى؛ شۇنبەي مۇناي - تابيعي گاز الابى 700 مىڭ تونناعا ىندىرىستىك قۇات شەبىن قۇرىپ شعىپ، تارىم وزەنى مۇناي الابى ئونىمىنىڭ تابيعي كەمەيۇ مولشەرى تاريحتاعى ەك جاقسى دەڭگەيدى كورسەتتى.

■ جاپپاي تىيىن وزگەرتىپ، زەردەلى مۇناي الابىن قۇرۇعا بەت الدى

وسناۋ قيىرداعى بەتپاق ئشول دالا توسىندە سوڭعى جىلدارى مەملەكەتتىك عىلىم - تەحنيكا العا باسارلىعى سيلىعىنىڭ ئبىرىنشى دارەجەلى سيلىعنان ەكەۋى جارىققا شعىپ، مۇناي الابىن بارلاپ اشۇداعى الەمدىك قين تاپقىرىپتىڭ شەشىلەرىن كىم ويلاعان؟

سوڭعى جىلدارى، باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى دەربەس جاڭالىق اشۇ ارقىلى ەلىمىزدىڭ ەرتەدەگى ترشىلىك توبىنا ئتان تەڭىز فازالىق كومىر قىشقىل تۇزدارى جىنىستىنىڭ مۇناي - تابيعي گاز جىنالۇ نازارياسىن دامىتىپ، كەمەلدەندىرىپ، ساڭلاۋ - قۇىستا ساقتالعان مۇنايدى اشۇ نازارياسىن ورناتىپ، كومىر قىشقىل تۇزدارى جىنىستارىنىڭ قۇىىنسىندا ساقتالعان مۇنايدى بارلاۋ - اشۇدىڭ حالىقارالىق الدىڭعى دەڭگەيدەگى وزەكتى تەحنيكالارىن دەربەس جاڭالىق اشا وتىرىپ قالىپتاستىردى. 2010 - جىلى، 2014 - جىلى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى 2 رەت مەملەكەتتىك علىم - تەحنيكا العا باسارلىعى سيلىعنىڭ ئبىرىنشى دارەجەلى سيلىعىن الدى، 2016 - جىلدان بەرى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى شۇنبەي جاڭا رايۇنىندا مۇناي - تابيعي گاز بارلاۋدا كەلەلى ساۋدالىق بايقاۋعا قول جەتكىزىپ، وپىرىلما قاباتتا مۇناي ساقتالۋ نازارياسىن جاساماپازدىقپەن العا قويدى.

ماشينانىڭ گۇرىلى ىشىندە قارا قوڭىر مايلى بالشىق جىلۇمەن ىدىراتۇ قۇرىلعىسى ارقىلى بالشىق مۇنايدان ئبولىنىپ شقتى، ونان سوڭ تازا بالشىق جولعا توسەلەتىن توپىراق رەتىندە مۇناي الابىنىڭ تەپ - تەگىس ۇڭعىما الڭدارىنىڭ جولىنا پايدالانلدى. 8 - ايدىك 23 - كۇنى ئتلشى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىنىڭ جەمىرىلگەن بالشىقتى جىلۇمەن ىدىراتۇ ئبىر جاقتى ەتۇ نسانىنىڭ جۇمىس باسىنا كەلدى. مۇناي الابى ينجەنەريالىق قىزمەت وتەۋ ورتالىعى قورشاعان ورتانى قورعاۋدى باسقارۇ ئبولىمىنىڭ حاۋىپسىزدىك قىزمەتكەرى گۇان جۇن 500 ميلليلىتر شيكى مۇناي قۇيىلعان قۇمرانى قولىنا الىپ: "نەبارى 40 مينۇتتىڭ ىشىندە جەمىرىلگەن بالشىقتان شيكى مۇنايدى ايىرىپ الامىز، ئبىر جىلدا 2000 تونىنا شيكى مۇناي جيناپ الۇعا بولادى"، - دەدى.

باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىندا شينجياڭداعى العاشقى جىلۇمەن ىدىراتۇ قۇرىلعىسى بولسىن، الدە كەرنەۇ وزگەرتۇ پۇنكتتەرىندەگى بارلىق شارلاپ تەكسەرۇ ىندەتىن دەربەس، اۋتوماتتى تۇرىدە ورىندايتىن "قىراعى" قۇلتەمىر بولسىن، سوندداي - اق ىندەت تىزبەگىنىڭ وزدىك اينالمەي، اۋتوموبيلدەردىڭ وزدىك تارازىدان ئوتۇى سياقتى يقۇاتتار ئبىر تۇلعالاندىرىلعان قىزمەتكەر كەزەكشىلىك ىستەمەيتىن تارازى ئۇي سياقتىلار بولسىن... ئبارى دە زەردەلەندىرۇدىڭ تابىستارىن ايگىلەپ تۇر. ئىس جۇزىندە، بۇگىنگى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى جاپپاي ينفورماتسيالانۇ، زەردەلەنۇگە قاراي وزگەرپ، وسى زامانعى ينفورماتسيا تەحنيكاسىنا سۇيەنىپ سيفرلانۇدى، اۋتوماتتانۇدى نەگزىندە جۇزەگە اسىرىپ، زەردەلى مۇناي الابىن قۇرۇدىڭ ۇلگىسىنە اينالدى.

■ دامۇدىڭ پايداسى حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزدى

8 - ايدىك سوڭعى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى چياۋگۇ پۇنكتتىنەن كۇشار اۋدانىنىڭ حاۋتاي تابيعي گاز قۇبىرىنا دەيىنگى تۇتاس لەنيا جالعانىپ ىسكە قوسىلدى، 3 - تارماق قۇبىر مەجەمەن جىل سوڭىندا ورىندالدى. سول كەزدە چياۋگۇ بولىگى ئوندىرىس قۇاتىن ونان ارى ايگىلەي الادى، بۇل ئتپتى كوپ تابيعي گازدىڭ جەرگىلىكتى تۇرعىندارىدىڭ ئوندىرىس، تۇرمىسىنا قولدانىلاتىندىعىنان دەرەك بەرەدى.

چياۋگۇ گاز جيناپ ئبىر جاقتى ەتۇ پۇنكتى 2 رەتكى كەڭەيتىپ سالۇدان كەيىن، CNG (سىعىلعان تابيعي گاز) جالپى ساتىلۇ مولشەرى 80 ميللىون تەكشەمەتردەن اسىپ، جۇڭگو مۇناي - حيميا توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ وڭتۇستىك شينجياڭداعى بىردەن - ئبىر CNG تولتىرۇ، جاڭا ەنەرگيا ئوندىرۇ - ساتۇ بازاسىنا اينالدى.

جاڭا ەنەرگيا ئوندىرۇ - ساتۇ بازاسىن قۇرۇ — باتىس سولتۇستىك مۇناي الابىنىڭ قاۋىرت دامۇى بارىسىنداعى كاسىپورىننىڭ دامۇ پايداسى ارقىلى جەرگىلىكتى حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزىپ، جەرگىلىكتى ەكونوميكانىڭ دامۇىن جەبەۇدەگى كوپتەگەن نسانداردىڭ ئبىرى عانا. 2003 - جىلدان بەرى باتىس سولتۇستىك مۇناي الابى جىنى 14 ميلليارد 800 ميلليون يۇان ئتۇرلى سالىق تاپسىردى، شينجياڭعا كومەكتەسۇدەگى ئتۇرلى نسانداردىڭ 600 ميللىون يۇاننان استام قارجى قوستى.

"شينجياڭنىڭ مۇنايىن شينجياڭدا وڭدەۇ، شينجياڭنىڭ تابيعي گازىن شينجياڭدا ىستەتۇ"گە تاباندى بولىپ، بايلىقتى سول جەردە ىستەتۇ ارقىلى جەرگىلىكتى ورىننىڭ ەكونومي